

مدل مالی احداث، بهره‌برداری، نگهداری و بهسازی آزادراه‌ها

نقشه توسعه آزادراهی کشور

کمیته شرکت‌های سرمایه‌گذار

در آزادراه‌ها

موضوع: درخواست صدور دستور بررسی و اجرایی سازی مدل سرمایه گذاری توسعه آزادراهها

با سلام و احترام؛

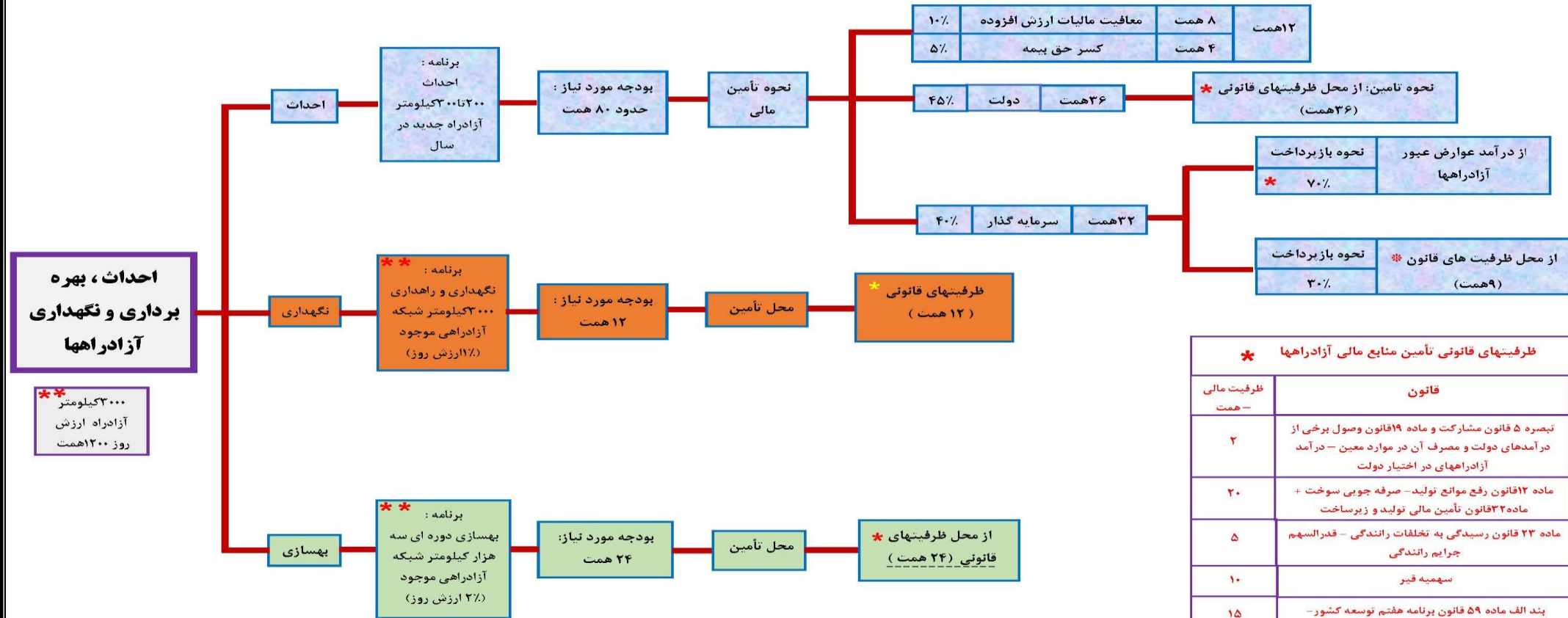
به استحضار می‌رساند شبکه آزادراهی کشور به‌عنوان یکی از دارایی‌های راهبردی زیرساختی، نقش مؤثری در ارتقای بهره‌وری اقتصادی، کاهش هزینه‌های حمل و نقل و بهبود ایمنی جاده‌ای ایفا می‌کند؛ با این حال، روند توسعه این شبکه طی سال‌های اخیر به‌دلیل چالش‌های اجرایی و ضعف در کارکرد سازوکارهای مشارکت، با کندی معنادار مواجه شده است. بر اساس مطالعات انجام شده، شبکه هدف آزادراهی کشور بیش از ۱۵ هزار کیلومتر برآورد می‌شود؛ در حالی که تاکنون حدود ۳۲۰۰ کیلومتر آن به بهره‌برداری رسیده و نزدیک به ۶۵۰ کیلومتر نیز در دست ساخت است. همچنین بیش از ۳۴۰۰ کیلومتر آزادراه جدید در قالب حدود ۵۰ پروژه، با ارزشی بالغ بر ۲۵۰۰ همت، به‌عنوان پروژه‌های قابل مشارکت معرفی شده است که تحقق آن‌ها مستلزم اصلاح رویه‌های اجرایی و تقویت چارچوب‌های مشارکت عمومی-خصوصی است. در این چارچوب، کمیته شرکت‌های سرمایه‌گذار آزادراهی، با سابقه احداث و سرمایه‌گذاری حدود ۲۷۰۰ کیلومتر آزادراه و نزدیک به ۷۰۰ کیلومتر پروژه در دست ساخت، با اتکا به ظرفیت قوانین و مصوبات موجود، مدلی اجرایی برای توسعه و تکمیل پروژه‌های آزادراهی تدوین کرده است. این مدل، ضمن توجه توأمان به ساخت، نگهداری و بهسازی آزادراه‌ها، ملاحظات تعادل اقتصادی پروژه‌ها و ظرفیت پذیرش اجتماعی در تعیین عوارض را نیز لحاظ کرده و امکان احداث و بهره‌برداری از ۳۴۰۰ کیلومتر آزادراه در یک افق ده‌ساله را فراهم می‌نماید. نظر به مراتب فوق و با عنایت به ضرورت بازسازی اعتماد سرمایه‌گذاران و جلوگیری از استمرار آثار ترک فعل در اجرای قوانین، خواهشمند است دستور فرمایید مدل پیوست، توسط مراجع ذی‌ربط مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید، ترتیبات لازم برای اجرایی‌سازی و همچنین برطرف نمودن مشکلات سرمایه‌گذاران (لیست پیوست) در چارچوب قوانین و مقررات موجود اتخاذ شود.

با تقدیم احترام

کمیته شرکت‌های سرمایه‌گذار در آزادراهها

مدل پیشنهادی جهت سرمایه‌گذاری واحداث آزادراه‌ها

مدل پیشنهادی جهت سرمایه‌گذاری واحداث آزادراه‌ها

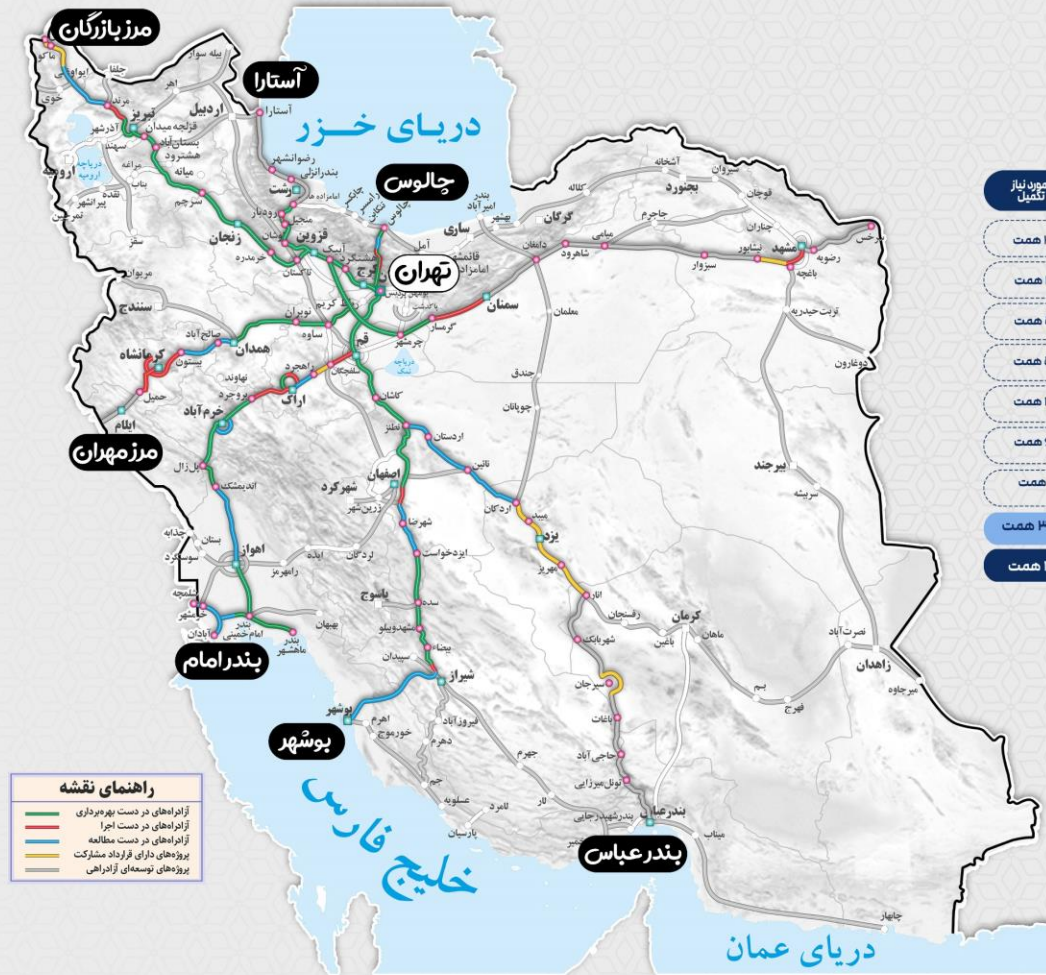
ظرفیتهای قانونی تأمین منابع مالی آزادراهها *		
ردیف	قانون	ظرفیت مالی — همت
۱	تبصره ۵ قانون مشارکت و ماده ۱۹ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین — درآمد آزادراههای در اختیار دولت	۲
۲	ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید — صرفه جویی سوخت + ماده ۳۲ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت	۲۰
۳	ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی — قدرالسهم جرایم رانندگی	۵
۴	سهامیه قیر	۱۰
۵	بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه هفتم توسعه کشور — جبران خسارت اضافه بار کامیونها	۱۵
۶	بودجه سالانه عمرانی آزادراهها	۱۵
۷	مولد سازی	۱۰
۸	ماده ۴۲ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت (حق بهره برداری معادن و میادین نفت و گاز)	۴
۸۱	جمع	

کریدورهای آزادراهی

برای ایران

یک کریدور برای یک نیاز

ردیف	عنوان محور آزادراهی	طول کل (کیلومتر)	طول اجرا شده (کیلومتر)	طول در دست اجرا (کیلومتر)	طول شروع نشده (کیلومتر)	اعتبار مورد نیاز برای تکمیل
۱	کریدور آزادراهی شماره ۱ آستارا - بندر لاری - پشت قزوین - قم - اراک - جوشک - اصفهان - بندر امام	۱,۳۳۰/۳	۷۲۳/۳	۱۲۴	۴۴۹/۲	۳۸۳ همت
۲	کریدور آزادراهی شماره ۲ مرز بازرگان - تبریز - قاجار - قزوین - اراک - قم - اصفهان - بندر امام	۲,۰۹۷	۹۲۵	۴۲	۱,۱۳۰	۴۲۴ همت
۳	کریدور آزادراهی شماره ۳ اصفهان - بندر لاری - پشت قزوین - قم - اراک - بندر امام	۱,۷۰۸/۷	۵۲۵/۷	۰	۱,۱۴۹/۲	۵۷۷ همت
۴	کریدور آزادراهی شماره ۴ آستارا - بندر لاری - پشت قزوین - قم - اصفهان - بندر امام	۱,۵۱۸/۲	۹۴۷/۲	۴۲	۵۳۶/۲	۵۶۳ همت
۵	کریدور آزادراهی شماره ۵ مرز بازرگان - تبریز - قاجار - قزوین - اراک - قم - اصفهان - بندر امام	۱,۹۷۹/۵	۷۸۴	۱۸۸/۵	۱,۰۰۷	۴۵۵ همت
۶	کریدور آزادراهی شماره ۶ مرز بازرگان - تبریز - قاجار - قزوین - اراک - قم - اصفهان - بندر امام	۱,۷۳۳/۵	۳۸۶	۲۹۴/۵	۱,۰۵۳	۶۳۶ همت
۷	کریدور آزادراهی شماره ۷ تهران - مرزن‌آباد - چالوس	۱۲۶	۶۷/۵	۶/۵	۵۲	۲۱۰ همت
جمع کل						۳,۲۴۸ همت
جمع کل						۱,۹۹۰ همت

با چشم‌پوشی از مسیرهای مشترک

راهنمای نقشه	
—	آزادراهی در دست بهره‌برداری
—	آزادراهی در دست اجرا
—	آزادراهی در دست مطالعه
—	پروژه‌های دارای قرارداد مشارکت
—	پروژه‌های توسعهای آزادراهی

بروژه های در حال واگذاری و گلنگ زنی

در سال های

۱۴۰۴ و ۱۴۰۵

بروژه های در حال واگذاری و گلنگ زنی در سال های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵
۵۱ پروژه آزادراهی به طول ۳,۴۴۳ کیلومتر شامل ۵۷۰ کیلومتر عملیات اجرایی پروژه ها آغاز شده است، حدود ۴۳۶ کیلومتر پروژه دارای تفاهیه نامه و حدود ۲,۴۴۷ کیلومتر نیز در دست پیگیری می باشد؛ اعتبار مورد نیاز حدود ۲,۵۱۹ همت که میزان ۱,۴۴۳ همت از سوی بخش خصوصی (میلنگین) ۵۷ درصد سهم مشارکت تأمین می گردد.

ردیف	نام آزادراه	طول (کیلومتر)	مبلغ برآورد کل اجرای پروژه (همت)	مبلغ سرمایه گذاری دولت (همت)	مبلغ سرمایه گذاری سرمایه گذار (همت)	سهم بستری سرمایه گذار (درصد)	توضیحات
۱	آزادراه تهران - شمال (منطقه ۳)	۵۲	۲۰۰	۱۰۰	۵۰	۵۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۲	آزادراه اراک - بروجرد	۶۷	۲۸	۱۷	۱۱	۴۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۳	آزادراه ارومیه - تبریز (منطقه ۳ و ۵ + تکمیل قطعات ۱ و ۲)	۱۶۰	۳۰	۱۲	۱۸	۶۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۴	آزادراه پردیس - هراز (آبعلی)	۱۲	۱۳	۴	۹	۷۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۵	تخریبی آزادراه ساوه - سلفچگان	۶۵	۱۲	۱,۲	۱۰,۸	۹۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۶	آزادراه مرافقه - هشتگرد	۳۸	۸	۴	۴	۵۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۷	آزادراه مشهد - چشاران	۵۰	۲۵	۱۲,۵	۱۲,۵	۵۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۸	آزادراه اصفهان - شیراز (قطعه ۸)	۱۲	۶	۳	۳	۵۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۹	آزادراه نیشابور - باغچه	۹۰	۳۸	۱۹	۱۹	۵۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۱۰	آزادراه کنارگذر شعبالی اراک	۲۴	۱۶	۴,۷	۱۰,۹	۷۰	عملیات اجرایی شروع شده است
۱۱	آزادراه اراک - راهچرد	۶۸	۱۱	۳,۳	۷,۷	۷۰	در حال اخذ مصوبه دولت
۱۲	آزادراه اردکان - مهریز	۱۳۰	۵۰	۲۵	۲۵	۵۰	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۳	کمر بندی پاکدشت	۴۷	۲۲	۶,۶	۱۵,۴	۷۰	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۴	آزادراه سلفچگان - دلچیان	۶۴	۲۲	۸,۳۶	۱۳,۶۴	۶۲	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۵	آزادراه منجیل - رودبار (بند شرقی - قسمت دوم)	۶,۲	۱۰	۲	۸	۸۰	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۶	آزادراه اصفهان - فلاتورجان - نجف آباد	۳۴	۲۶	۱۲	۱۳	۵۲	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۷	آزادراه ایسین - بندر شهید رجایی	۴۰	۳۰	۱۲	۱۸	۶۰	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۸	آزادراه امامزاده هشتم - بندر انزلی (قطعه ۱)	۳۷	۳۵	۱۴	۲۱	۶۰	در حال انعقاد تفاهیه نامه
۱۹	آزادراه اصفهان - شهرکرد	۴۲	۲۲	۱۱	۱۱	۵۰	در حال مذاکره
۲۰	آزادراه کنارگذر ابدان - خرمشهر - شمشه	۲۴	۱۷	۸	۹	۵۱	در حال مذاکره
۲۱	آزادراه سبزوار - نیشابور	۹۵	۴۰	۲۰	۲۰	۵۰	در حال مذاکره
۲۲	آزادراه اندیمشک - اهواز	۱۵۵	۶۳	۲۵,۲	۳۷,۸	۶۰	در حال مذاکره
۲۳	آزادراه امامزاده هشتم - بندر انزلی (قطعه ۲)	۳۰	۳۵	۲۱	۱۴	۴۰	در حال مذاکره
۲۴	آزادراه صالح آباد - لند آباد	۳۹	۳۱	۱۴	۱۶	۵۳	در حال مذاکره
۲۵	آزادراه چالوس - تنکابن - رامسر	۹۲	۲۸۰	۱۴۴	۳۳۶	۷۰	در حال مذاکره
۲۶	آزادراه کنارگذر جنوبی البرز	۲۸	۵۹	۲۳	۳۵	۶۰	در حال مذاکره
۲۷	آزادراه اصفهان - شهرضا	۶۸	۲۶	۷,۸	۱۸,۲	۷۰	در حال مذاکره
۲۸	آزادراه شهرضا - ایزدخواست	۴۶	۱۷	۵	۱۲	۷۰	در حال مذاکره
۲۹	آزادراه مرند - سنه راه ایروغلی	۷۰	۲۲	۱۱	۱۱	۵۰	در حال مذاکره
۳۰	آزادراه سهره ایروغلی - مرگنار	۶۰	۱۹	۹,۵	۹,۵	۵۰	در حال مذاکره
۳۱	آزادراه مرگنار - بازرگان	۶۰	۱۴	۷	۷	۵۰	در حال مذاکره
۳۲	آزادراه امل - قانچشهر	۴۸	۴۵	۲۲,۵	۲۲,۵	۵۰	در حال مذاکره
۳۳	آزادراه همدان - سنقر	۸۱	۴۲	۲۱	۲۱	۵۰	در حال مذاکره
۳۴	آزادراه سنقر - کرمانشاه	۵۸	۵۱	۲۵,۵	۲۵,۵	۵۰	در حال مذاکره
۳۵	آزادراه بندر عباس - گنو	۶۵	۲۳	۷	۱۶	۷۰	در حال مذاکره
۳۶	آزادراه گنو - حاجی آباد	۹۰	۴۰	۲۰	۲۰	۵۰	در حال مذاکره
۳۷	آزادراه حاجی آباد - کشتکویه	۶۵	۳۰	۱۵	۱۵	۵۰	در حال مذاکره
۳۸	آزادراه کشتکویه - سیرجان	۸۰	۳۵	۱۷,۵	۱۷,۵	۵۰	در حال مذاکره
۳۹	آزادراه سیرجان - تار	۱۶۶	۴۰	۱۸	۲۲	۵۵	در حال مذاکره
۴۰	آزادراه تار - مهریز	۹۴	۳۷	۱۱,۱	۲۵,۹	۷۰	در حال مذاکره
۴۱	آزادراه نطنز - نائین	۱۴۷	۵۷	۲۸,۵	۲۸,۵	۵۰	در حال مذاکره
۴۲	آزادراه نائین - اردکان	۱۰۳	۴۰	۱۲	۲۸	۷۰	در حال مذاکره
۴۳	آزادراه شیراز - کازرون	۱۰۶	۱۳۷	۶۸,۵	۶۸,۵	۵۰	در حال مذاکره
۴۴	آزادراه کازرون - بوشهر	۱۰۷	۱۵۰	۷۵	۷۵	۵۰	در حال مذاکره
۴۵	آزادراه لامرد - پارسهان	۵۰	۵۸,۴	۲۹,۲	۲۹,۲	۵۰	در حال مذاکره
۴۶	آزادراه کنارگذر خرم آباد	۳۷	۳۶	۱۸	۱۸	۵۰	در حال مذاکره
۴۷	آزادراه آبعلی - پلور	۱۲	۵۰	۱۵	۳۵	۷۰	در حال مذاکره
۴۸	آزادراه مرافقه - تهرچین	۱۲۶	۳۴	۱۷	۱۷	۵۰	در حال مذاکره
۴۹	آزادراه کنارگذر سنندج	۲۶	۲۰	۹	۱۱	۵۵	در حال مذاکره
۵۰	اتصال یاسوج به آزادراه شیراز - اصفهان	۶۰	۹۷	۲۵,۵۹	۵۱,۴۱	۵۳	در حال مذاکره
۵۱	آزادراه اهله - لردگان	۱۱۷	۷۲	۳۲	۴۰	۵۵	در حال مذاکره
	جمع کل	۳۴۴۳	۲۵۱۹	۱۰۷۶	۱۴۴۳	۵۷	

ظرفیتهای قانونی تأمین منابع مالی آزادراه‌ها

ظرفیتهای قانونی تأمین منابع مالی آزادراه‌ها		
ردیف	قانون	ظرفیت مالی - همت
۱	تبصره ۵ قانون مشارکت و ماده ۱۹ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - درآمد آزادریه‌های در اختیار دولت	۲
۲	ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید - صرفه جویی سوخت - ماده ۳۲ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت	۲۰
۳	ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - قدرالسهم جرایم رانندگی	۵
۴	سهمیه قیر	۱۰
۵	بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه هفتم توسعه کشور - جبران خسارت اضافه بار کامیونها	۱۵
۶	بودجه سالانه عمرانی آزادراهها	۱۵
۷	مولد سازی	۱۰
۸	ماده ۴۲ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت (حق بهره برداری معادن و میادین نفت و گاز)	۴
۸۱	جمع	

شماره: ۶۱۰ ق

تاریخ ۱۳۷۹ / ۱۲ / ۲۷

پیوست:

ماده واحده - متن زیر به عنوان تبصره (۵) به ماده واحده قانون احداث**پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها****و سایر منابع مالی و پولی کشور - مصوب ۱۳۶۶ / ۸ / ۲۴ -****الحاق می شود:****تبصره ۵ - در دوران بهره برداری از آزاد راهها، چنانچه نسبت درآمد****سالانه حاصل از خدمات بهره برداری به درآمدهای سالانه****پیش بینی شده در گزارش هزینه - درآمد منضم به قرارداد کمتر****از هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) باشد، مابه التفاوت تا رقم هشتاد و****پنج درصد (۸۵٪)، حداکثر به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)****درآمد مورد انتظار از محل درآمد حاصله از آزاد راهها به****سرمایه گذار پرداخت می شود.****قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهار شنبه مورخ****دهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی****تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹ / ۱۲ / ۱۷ به تأیید شورای نگهبان رسیده است****مهدی کروبی****رئیس مجلس شورای اسلامی****معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات****قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸**

همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار وزارت جهاد سازندگی قرار خواهد گرفت تا برای اجرای طرحهای صنایع روستایی و عشایری هزینه گردد.

ب - معادل صد درصد (۱۰۰٪) مبالغ واریزی حاصل از فروش مستغلات و ساختمانهای قدیمی پراکنده و غیرقابل استفاده موضوع این ماده از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار وزارت جهاد سازندگی قرار خواهد گرفت تا برای احداث و یا تهیه ساختمانهای ضروری اداری و یا نوسازی ساختمانهای غیرقابل استفاده خارج از تهران آن وزارت هزینه شود.

تبصره - تکمیل ساختمانهای وزارت جهاد سازندگی که قبل از تصویب این قانون در تهران شروع به احداث شده از محل اعتبار این بند مجاز خواهد بود.

ماده ۱۸ - به وزارت جهاد سازندگی اجازه داده می شود درآمد واحدهای تولیدی و خدماتی خود را وصول و به درآمد عمومی کشور واریز نماید. هزینه واحدهای تولیدی و خدماتی و همچنین تنخواه گردان تعاونی های عشایری معادل نود درصد (۹۰٪) درآمدهای موضوع این ماده از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود، پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۹ - به وزارت راه و ترابری اجازه داده می شود به منظور برقراری تسهیلات لازم برای اجرای قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور مصوب ۱۳۶۶ / ۸ / ۲۴، عوارض عبور و وسایل نقلیه اتوبانهای کشور را دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل مبلغ واریزی مذکور از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود جهت اجرای طرحهای مشارکت در احداث آزادراهها در اختیار وزارت مزبور قرار خواهد گرفت. وزارت راه و ترابری مجاز است به میزان بیست درصد (۲۰٪) از اعتبار تخصیص یافته این ماده را، پنج درصد (۵٪) جهت هزینه های وصول عوارض و پانزده درصد (۱۵٪) جهت بهبود و نگهداری آزادراههای موجود به مصرف برساند. دستورالعمل نحوه وصول عوارض مذکور توسط وزارتخانه های راه و ترابری و امور اقتصادی و دارایی تعیین می شود.

ماده ۲۰ - به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می شود بابت نگهداری راههای اختصاصی سازمانها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی و اشخاص حقوقی غیر دولتی بر اساس قراردادهایی که با دستگاههای مذکور منعقد خواهد نمود، مبالغی دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل مبلغ واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیش بینی می شود در اختیار وزارت مزبور قرار خواهد گرفت تا جهت نگهداری راهها به مصرف برسد.

ماده ۲۱ - به سازمان هواشناسی کشور اجازه داده می شود در مقابل خدمات و اطلاعاتی که بر اساس تعرفه مصوب هیأت دولت ارائه می دهد، وجوهی را دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز نماید. کلیه دانشجویان مقاطع مختلف دانشگاههای کشور در ارتباط با گذراندن پایان نامه های تحصیلی از پرداخت هرگونه وجهی در قبال اخذ اطلاعات از سازمان هواشناسی کشور معاف می باشند. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود، در اختیار این سازمان قرار خواهد گرفت تا به مصرف هزینه های تحقیقاتی آموزشی و تقویت کادر تخصصی و تشویق کارکنان برسد.

ماده ۲۲ - سازمان سنجش و آموزش کشور مجاز است با وزارتخانه ها و سازمانها و اشخاص حقیقی یا حقوقی، خارج از خدمات موظف خود برای آزمون ورودی و خدمات مشاوره ای قرارداد منعقد و درآمدهای حاصل را به درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل صد درصد (۱۰۰٪) مبالغ واریزی از محل اعتباری که به همین جهت در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار سازمان مزبور قرار خواهد گرفت تا جهت توسعه و تکمیل و تعمیر خدمات ماشینی و مخارج مربوط به برگزاری این آزمونها هزینه شود.

ماده ۲۳ - به مرکز و سازمان های فرهنگی آموزشی و پژوهشی و تحقیقاتی وابسته به وزارتخانه ها (به استناد دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به وزارت خانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع ماده ۲۵ این قانون) اجازه داده میشود:

۱ - از طریق انعقاد قرارداد نسبت به برگزاری دوره های آموزشی خاص کوتاه مدت که منجر به صدور مدرک تحصیلی نشود و همچنین ارائه خدمات تحقیقاتی و مشاوره ای و اجرایی و کارشناسی و فنی و آزمایشگاهی و کارگاهی و چاپ و تکثیر و خدمات فرهنگی و ورزشی و رفاهی مبالغی بر اساس تعرفه هایی که به تصویب هیأت وزیران می رسد، دریافت نمایند.

۲ - حق امتیاز فرایند و محصولات تولید شده در واحدهای نمونه و آزمایش و نتایج تحقیقات فنی و اطلاعات تولیدی و محصولات

ماده ۱۱- به دستگاه‌های اجرایی مجری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دارای ردیف اعتبار در قوانین بودجه سنواتی اجازه داده می‌شود تا با موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به خرید غیرتقدی و با تساعلی تا سقف سی درصد (۳۰٪) اعتبار مصوب طرح کالاهای مورد نیاز طرح‌های خود را جهت تحویل به پیمانکاران طرح‌های مذکور، به عنوان بخشی از سهم کارفرما اقدام نماید. سود متعلقه به خرید این کالاها که در قرارداد با رعایت قوانین و مقررات پیش بینی شده است توسط کارفرما پرداخت می‌شود. آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تا سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۲- به کلیه وزارتخانه‌ها به ویژه نفت و نیرو و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و کلیه دارندگان عنوان و ردیف در قوانین بودجه کل کشور اجازه داده می‌شود سالانه تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت ریالی که هر ساله تا سقف نرخ تورم سال قبل تعدیل می‌گردد، در موارد مربوط به پندهای ذیل این ماده که سرمایه‌گذاری یا اقدام اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی با اولویت بخش‌های خصوصی یا تعاونی به تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه‌جویی یا کاهش هزینه در تولید کالا یا خدمت و زمان و بهبود کیفیت محیط زیست و یا کاهش تلفات جانی و مالی می‌انجامد برای نفت و گاز و میعانات گازی و فراورده‌های نفتی و کالاهای و خدمات قابل صادرات یا واردات به قیمت‌های صادراتی یا وارداتی به نرخ روز ارز بازار آزاد یا معادل ریالی آن با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه و برای سایر موارد با قیمت‌های غیربازارنمای با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه قرارداد منعقد کنند. دولت مکلف است:

۱- کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه‌جویی شده و منافع یا ارزش حاصله را حسب مورد و از محل درآمد، صرفه جویی، منافع یا ارزش حاصله خریداری کند.

۲- اصل و سود سرمایه‌گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه یا منافع اقدام موضوع این ماده را به آئین پرداخت نماید. در صورت تأمین تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز اجزای (۱) و (۲) از بودجه کل کشور، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از طریق خزانه‌داری کل کشور اقدام می‌شود. اشخاص فوق می‌توانند طبق قرارداد یا مجوز صادره نسبت به فروش کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله از سرمایه‌گذاری یا اقدام در داخل یا خارج کشور و یا بهره‌برداری و استفاده از آنها اقدام نمایند.

الف - طرح های نفت و گاز از جمله افزایش ظرفیت تولید نفت خام، گاز و میعانات گازی با اولویت مخازن مشترک و افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی، افزایش تولید محصولات پتروشیمی، ذخیره سازی نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی مخازن مشترک در مخازن غیرمشترک و داخل کشور، ذخیره سازی گاز در فصول کم مصرف برای استفاده در فصول پرمصرف، تبدیل در جای نفت و گاز و میعانات گازی به محصول با برقی، تزریق گاز به میادین داخلی، رشد صادرات و عبور (ترانزیت) و مواصله (سولپ) نفت خام، میعانات گازی و گاز و فراورده های نفتی، جلوگیری از سوختن گازهای همراه نفت و میعانات گازی و جایگزینی گاز داخلی یا وارداتی با فراورده‌های نفتی ذی‌ربط و کلیه طرح‌هایی که به افزایش تولید یا صرفه جویی در مصرف نفت خام و میعانات گازی و گاز و فراورده‌های نفتی بیانجامد.

ب - طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش‌های مختلف از جمله صنعت با اولویت صنایع انرژی‌بر و حمل و نقل عمومی و ریلی درون و برون شهری و ساختمان، توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، گسترش استفاده از گاز طبیعی فشرده یا مایع یا گاز مایع شده با اولویت شهرهای بزرگ و مسیر راه‌های اصلی بین شهری، تولید و یا جایگزین کردن خودروهای کم مصرف و یا برقی با خودروهای پرمصرف و فرسوده و کاهش هزینه‌های حمل بار و مسافر و کاهش دموار (خسارت تأخیر) کشتی‌ها و طرح‌های حمل و نقل ریلی، جاده‌ای، دریایی، هوایی اعم از زیرساخت‌ها و وسایل حمل و نقل، طرح‌هایی که به کاهش گازهای گلخانه‌ای منجر می‌شود، ماشین آلات و واحدهای تولیدی بخش کشاورزی

پ - طرح‌های احداث نیروگاه با بازدهی (راندمان) بالا، افزایش تولید و بازدهی حرارتی نیروگاه‌ها که منجر به افزایش بازدهی حرارتی شود، با اولویت نصب بخش بخار در نیروگاه‌های چرخه (سیکل) ترکیبی اعم از ترکیب برق و گرما (CHP) و ترکیب برق، سرما و گرما (CCHP) و مولدهای مقیاس کوچک (DG) توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، کاهش تلفات انرژی در تولید، انتقال و توزیع، بهینه‌سازی و صرفه جویی در مصرف برق و انرژی، برقی کردن چاه‌های کشاورزی با اولویت استفاده از منابع انرژی‌های نو از جمله انرژی خورشیدی، جایگزینی مصرف برق به جای گاز یا فراورده‌های نفتی در مناخلی که توجیه اقتصادی دارد و افزایش سهم صادرات و عبور (ترانزیت) برق، تولید برق از تلفات گاز و سوخت کارخانجات

ت - طرح‌های احداث سد، بندر، آب و فاضلاب، طرح‌های جلوگیری از شوری و کاهش کیفیت آب، شیرین کردن آب شور و تولید آب شیرین با استفاده از روش‌های مختلف با اولویت روش‌های حرارتی بازیافتی، بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف آب با کاهش تلفات آب در انتقال و توزیع، مهار و بهره‌برداری بهینه از آب‌های داخلی، مشترک و مرزی و آب‌هایی که به دریا می‌ریزد و طرح‌های جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب و کلیه طرح‌هایی که به بهبود کیفیت و کاهش مصرف آب می‌انجامد، طرح‌های زهکشی اراضی کشاورزی و شویه‌های نوین آبیاری، تضمین خرید آب یا اجازه فروش آب به سرمایه‌گذاران در کلیه موارد از جمله شرب و بهداشت، صنعت، کشاورزی و آبیاری

ث - سایر طرح هایی که به ارتقای کیفیت یا کمیت کالاها و خدمات تولیدی یا صرفه جویی و جلوگیری از هدر رفتن سرمایه‌های انسانی، ملی، محیط زیست و زمان منجر می‌شوند.

تبصره ۱- توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی، زمان‌بندی اجرا و بازپرداخت و سقف تعهد دولت در هر یک از طرح هایی که نیاز به تعهد دولت دارد با پیشنهاد وزارتخانه ذی‌ربط به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد. شورای اقتصاد مکلف است حداکثر تا مدت یک ماه پس از وصول هر طرح به دبیرخانه آن، رسیدگی و تعیین تکلیف کند.

تبصره ۲- صندوق توسعه ملی و بانک‌های عامل موظفند به طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی این ماده با اولویت، تسهیلات ارزی و ریالی پرداخت نمایند.

تبصره ۳- در مواردی که سرمایه‌گذاری یا اقدامات اشخاص موضوع این ماده منجر به افزایش درآمد عمومی و یا کاهش هزینه های عمومی شود، تعهد بازپرداخت اصل و سود سرمایه‌گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه یا منافع و عواید حاصل از اقدامات، به میزان و ترتیبی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد به عهده دولت است. وزارت نفت مکلف است حقوق متعلق به سرمایه‌گذار یا اقدام کننده را مطابق مصوبه شورای اقتصاد از محل افزایش درآمد

حال یا آبی یا کاهش هزینه‌ها، حسب مورد به قیمت‌های صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و در سایر موارد، وزارتخانه‌های ذی‌ربط و شرکت‌های تابعه موظفند به سرمایه‌گذار یا اقدام کننده، پرداخت کنند و همزمان به حساب پدشکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) منظور و تسویه حساب نمایند. در مواردی که در اثر سرمایه‌گذاری یا اقدامات موضوع این ماده، درآمد دستگاه‌های اجرایی یا شرکت‌های دولتی کاهش یابد، دولت مکلف به جبران معادل کاهش درآمد دستگاه های اجرایی یا شرکت های دولتی مربوط است. حکم این تبصره شامل پندهای (الف) و (ب) ماده (۸۲) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران نمی‌گردد.

تبصره ۴- بازپرداخت تعهدات دولت موضوع بند (ت) این ماده از محل درآمدهای حاصل از اجرای طرح‌ها در قوانین بودجه سنواتی صورت می‌گیرد.

تبصره ۵- در اجرای پندهای این ماده اولویت با سرمایه‌گذاری است که نفت خام، میعانات گازی و یا فراورده‌های نفتی را برای تسویه تعهدات دولت قبول می‌کنند.

تبصره ۶- ارزش سوخت و یا انرژی صرفه جویی شده براساس نوع و ترکیب سوخت مصرفی در دوره یک سال قبل از انعقاد قرارداد و طبق قیمت های صادراتی و یا وارداتی محاسبه و منظور می‌شود.

تبصره ۷- به وزارتخانه‌های مذکور اجازه داده می‌شود در صورت نیاز آب، برق، گاز و فراورده‌های نفتی و سایر کالاهای و خدمات یارانه‌ای تولید یا صرفه جویی شده را از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی، خصوصی یا تعاونی حسب مورد به قیمت‌های صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و برای سایر موارد به قیمت های غیریارانه‌ای از آئین و یا سایر سرمایه‌گذاران در این زمینه خریداری یا برای ایجاد اشتغال و اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در هر استان و هر شهرستان سرمایه‌گذاری کنند. در صورت تمایل سرمایه‌گذار می‌تواند کالا یا خدمت تولید یا صرفه جویی شده را در داخل یا خارج به فروش برساند.

تبصره ۸- به منظور کاهش هزینه‌ها و تشویق به کاهش مصرف در کالاها و خدمات یارانه‌ای به وزارتخانه‌های مذکور و شرکت‌های تابعه و وابسته ذی ربط به آنها در این ماده اجازه داده می‌شود با تصویب شورای اقتصاد مصارف کمتر از حد معین، آب، برق، گاز، فراورده‌های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه‌ای را با توجه به فصل، منطقه جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف کنندگان، متناسب با کاهش مصرف به حداقل قیمت و یا صفر کاهش دهد. چگونگی اجرای این تبصره با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو، صنعت، معین و تجارت و جهاد کشاورزی شامل تعیین حد معین برای مصارف مناطق جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف‌کنندگان و مقدار و قیمت مصرف تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد. آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو حسب مورد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۳- کلیه پالایشگاه‌های کشور مشروط به پرداخت و تسویه وجوه نفت خام و میعانات گازی خریداری شده تحویلی به قیمت هر بشکه نود و پنج درصد (۹۵٪) تحویل روی کشتی (قوب) خلیج فارس و به صورت نقدی یا اعتبار اسنادی یک ماهه به شرکت دولتی ذی‌ربط تابعه وزارت نفت، مجازند فراورده‌های نفتی مازاد بر نیاز داخلی را رأساً صادر کنند و دولت مکلف است سالانه سهم صندوق توسعه ملی را پرداخت نماید.

و تعهدات مربوط به طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای مندرج در پیوست قانون بودجه سنواتی و یا به‌عنوان تأمین سهم مشارکت دولت در طرحهای مزبور، مشروط به اجرای طرحهای متناسب با کاربریهای مصوب با رعایت شرایط رقابتی (از طریق مناقصه یا مزایده) توسط دریافت‌کنندگان اراضی، مجاز است.

ماده ۳۲- در اجرای ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، با پیشنهاد دستگاه اجرایی ذی‌ربط و تصویب شورای اقتصاد، وزارت نفت از طریق شرکتهای تابعه ذی‌ربط مکلف است در تأمین مالی اجرا یا احداث طرحهایی که موجب صرفه‌جویی در مصرف سوخت یا انرژی می‌شود، مشارکت نماید. میزان مشارکت شرکتهای تابعه ذی‌ربط وزارت نفت به‌عنوان سهم، کمک بلاعوض دولت و یا جبران صرفه‌جویی انجام‌شده در انرژی، محاسبه و منظور می‌شود.

ماده ۳۳- به‌منظور تکمیل زنجیره نفت و گاز، به وزارت نفت اجازه داده می‌شود با رعایت قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی مصوب ۱۳۹۸/۴/۲۴ و سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با لحاظ سهم صندوق توسعه ملی از طریق شرکتهای دولتی ذی‌ربط نسبت به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش غیردولتی در پالایشگاهها و پتروپالایشگاهها از محل منابع داخلی این شرکتهای تأمین مالی خارجی (فاینانس) و یا تحویل نفت خام صادراتی به قیمت روز صادراتی به پیمانکاران جهت تولید مواد پایه پتروشیمی و سوخت در چهارچوب بودجه سنواتی تا سقفی که توسط شورا تعیین می‌شود اقدام نماید. در راستای اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی وزارت نفت موظف به واگذاری سهم خود در پالایشگاهها و پتروپالایشگاههای مذکور در بازه زمانی مصوب شورا است.

ماده ۳۴- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وجود محدودیت‌های خارجی برای فروش نفت خام با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، از طریق شرکتهای تابعه وزارت نفت و با

تبصره - جریمه مربوط به تخلف ردیف (۷) جدول موضوع ماده (۷) بر اساس بند «ب» ماده (۱۰) محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۲- میزان جریمه‌های نقدی مقرر در مواد این قانون متناسب با افزایش یا کاهش تورم هر سه سال یک بار بنا به پیشنهاد نیروی انتظامی و تأیید وزارتخانه‌های دادگستری، کشور و راه و ترابری و تصویب هیأت وزیران قابل تعدیل است.

ماده ۲۳- وجوه حاصل از جریمه‌های تخلفات رانندگی در سراسر کشور به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل واریز می‌گردد تا علاوه بر بودجه سالیانه به شرح زیر به شهرداریها و دهیاریهای ذیربط، وزارت راه و ترابری و پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی تخصیص داده شود.

الف - شصت درصد (۶۰٪) از کل وجوه حاصله به تفکیک درآمدهای ناشی از تخلفات رانندگی خارج از شهرها و داخل محدوده شهرها و روستاها حسب مورد به وزارت راه و ترابری (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور) به صورت متمرکز و در شهرها به شهرداریهای محل و دهیاریها از طریق استانداری همان استان به تناسب هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) اختصاص می‌یابد تا حسب مورد صرف استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راهها، خط‌کشی و نگهداری آن، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پلهای عابر پیاده، احداث توقفگاههای عمومی و اصلاح راههای روستایی، معابر و نقاط حادثه خیز در شهرها و روستاها نمایند.

تبصره - به وزارت راه و ترابری و شهرداریها اجازه داده می‌شود با استفاده از توان و سرمایه بخش غیردولتی نسبت به تأمین، استقرار، ارائه خدمات، تعمیر و نگهداری تجهیزات الکترونیکی و هوشمند ثبت تخلف، کنترل و نظارت ترافیک راههای کشور اقدام نمایند. برگشت سرمایه‌گذاری صورت گرفته از محل بخشی از جریمه‌های ثبت شده توسط تجهیزات موردنظر تأمین و پرداخت می‌گردد. اجراء جریمه‌های این بند با اولویت سرمایه‌گذاران داخلی و با استفاده از دانش فنی بومی می‌باشد.

ب - پانزده درصد (۱۵٪) از کل وجوه به پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی اختصاص می‌یابد تا به منظور کاهش تصادفات رانندگی و خسارتهای جانی و مالی ناشی از آن برای تأمین تجهیزات تخصصی پلیس به‌کارگیری فن‌آوری‌های جدید در مدیریت نظارت و کنترل بر عبور و مرور، ارتقاء کمتی و کیفی حضور و کارایی پلیس، اجراء طرحهای انتظامی ترافیکی فوق برنامه و ایمنی رانندگی در شهرها و جاده‌های

کشور و همچنین هزینه‌های اجرائی این قانون مصرف نماید.

ج - بیست درصد (۲۰٪) از کل وجوه جهت تأمین اعتبار به صندوق تأمین خسارتهای بدنی مقرر در قانون اصلاح قانون بیمه مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث واریز می‌گردد.

د - پنج درصد (۵٪) از کل وجوه باقیمانده جهت تبلیغ در راستای ارتقاء فرهنگ رانندگی و رعایت مقررات آن در اختیار پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا از طریق دستگاهها و نهادهای مرتبط هزینه نمایند.

ماده ۲۴- برای متخلفان از مقررات مربوط به سامانه‌های (سیستمهای) حمل و نقل ریلی شهری و حومه، اعم از رانندگان، مسافران و متصدیان کنترل و هدایت و نظایر آن به وسیله مأموران نیروی انتظامی که مورد وثوق بوده و آموزش لازم را دیده و برای تشخیص تخلفات مربوط به این نوع حمل و نقل تعیین شده باشند، قبض جریمه صادر می‌گردد.

ماده ۲۵- جریمه تخلف از مقررات حمل و نقل ریلی شهری و حومه از (۴۰.۰۰۰) چهل هزار ریال الی پانصد هزار (۵۰۰.۰۰۰) ریال تعیین و طبق جداولی که به تأیید شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور و تصویب هیأت وزیران می‌رسد به اجراء گذاشته می‌شود.

ماده ۲۶- در راههایی که برای عبور عابران پیاده علائم، تجهیزات و مسیرهای ویژه اختصاص داده شده است عابران مکلفند هنگام عبور از عرض یا طول سواره‌رو با توجه به علائم راهنمایی و رانندگی منصوبه در محل از نقاط خط‌کشی شده، گذرگاههای غیرهمسطح و مسیرهای ویژه استفاده نمایند هرگاه عابران به تکلیف مذکور عمل ننمایند، در صورت تصادف با وسیله نقلیه، راننده مشروط به این که کلیه مقررات را رعایت نموده باشد و قادر به کنترل وسیله نقلیه و جلوگیری از تصادف یا ایجاد خسارت مادی و بدنی نباشد مسؤولیتی نخواهد داشت. عدم مسؤولیت راننده مانع استفاده مصدوم یا وراث متوفی از مزایای بیمه نخواهد شد و شرکت بیمه با ارائه قرار منع تعقیب یا حکم برائت راننده ملزم به اجراء تعهدات موضوع بیمه نامه به مصدوم یا وراث متوفی خواهد بود. چنانچه وسیله نقلیه بیمه نباشد، دیه عابر از صندوق موضوع قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ پرداخت می‌شود. رانندگان نیز موظفند در صورت عبور عابر پیاده از محلهای تعیین شده، با فاصله‌ای که به وسیله خط‌کشی پشت مسیر ویژه مشخص می‌گردد توقف کامل کنند. در غیر این صورت برای آنها مبلغ دویست هزار ریال قبض جریمه صادر می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

شماره
تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳وزارت راه و شهرسازی - وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ به پیشنهاد شماره ۱۱۴۹۳۱/۱۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۶/۲۹ وزارت راه و شهرسازی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

عنوان تبصره ماده (۳۰) آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع مالی و پولی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۷۵۰۵/ت/۱۳۳۱ هـ مورخ ۱۳۹۴/۱/۲۶ به تبصره (۱) اصلاح و متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده مذکور اضافه می شود:

«تبصره ۲- به منظور حمایت از بهسازی شبکه آزادراهی کشور، تأمین بخشی از هزینه های مورد نیاز نوسازی و بهسازی آزادراه ها اعم از نقدی (از طریق به روزرسانی و اصلاح نرخ عوارض، استفاده از ظرفیت ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ با اصلاحات بعدی آن و دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل مصوب شورای عالی فنی) یا غیرنقدی (از محل منابع در اختیار وزارت راه و شهرسازی)، حداکثر در سقف سهم الشرکه دولت در قرارداد مشارکت با شرکت طرف قرارداد و با تأیید وزارت راه و شهرسازی (شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور) پس از پیش بینی در قوانین بودجه سنواتی و از محل اعتبارات مصوب مربوط با رعایت قوانین و مقررات مربوط صورت می پذیرد.»

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

زیرساخت
ماده 59-

طرح‌های قانونی 5/1

الف - وزارت راه و شهرسازی مکلف است جدول عوارض جبران خسارات وارد شده به جاده‌ها را بر اساس میزان بارمحوری و میزان صدمه وارد شده به جاده‌های کشور توسط انواع کامیون‌ها و کامیون‌ها تا شش ماه اول برنامه تهیه کند و پس از تأیید شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به تصویب هیأت وزیران برساند.

ب - به منظور جلوگیری از تخریب جاده‌های کشور ناشی از اضافه گنجایش (تناژ) حمل تولیدات معدنی، کلیه معادن کشور مکلفند با هماهنگی ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان‌ها در خروجی واحد تولیدی نسبت به صدور برنامه اقدام نمایند. تخصیص سهمیه سوخت به ناوگان حمل و نقل محصولات واحدهای تولیدی معادن شن و نمک مشروط به اخذ برنامه و تأییدیه پیمایش توسط اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان است.

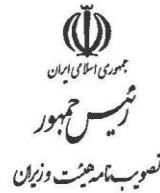
وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت راه و شهرسازی تا پایان سال اول برنامه نسبت به نحوه جبران خسارت وارد شده به زیرساخت‌ها و راه‌ها از طرق مختلف از جمله از طریق اشخاص بهره‌بردار اقدام قانونی به عمل آورد.

تبصره - معادن مواد پرتوزا از شمول این بند مستثنی است.

پ - دولت مجاز است در ازای اسقاط هر دستگاه اتوبوس و کشته جاده‌ای بالای بیست و پنج سال نسبت به اعطای مجوز واردات دستگاه اتوبوس یا کشته جاده‌ای با سن کمتر از ده سال به مالک اتوبوس یا کشته اقدام نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند با در نظر گرفتن مشوقهای قانونی لازم از جمله اعطای تخفیف در عوارض گمرکی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - شورای عالی هماهنگی حمل و نقل و ایمنی کشور باید برای کاهش سالانه ده درصد (۱۰٪) از تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور موضوع جزء (۳) بند «ج» ماده (۳۰) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، «برنامه عملیاتی ارتقای ایمنی راه‌های کشور» را حداکثر ظرف شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب برساند. تمامی برنامه‌ها و اقدامات در حوزه ایمنی راه‌های کشور و بودجه مورد نیاز برای آنها باید در قالب لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی گردد و شورای عالی هماهنگی حمل و نقل و ایمنی کشور متولی راهبری آن است.

طرح‌های قانونی 5/2

۹۹۴۷۲
شماره
تاریخ
۳۰۴ / ۱۶۱۲۶

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت راه و شهرسازی - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۵/۲۹ به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و تأیید شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و به استناد بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (موضوع عوارض جبران خسارات وارد شده به جاده‌ها براساس میزان بار محوری و صدمه وارد شده به جاده‌های کشور توسط کامیون‌ها و کامیون‌ها)

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
الف - کامیون و کامیونت: وسایل نقلیه موضوع جزء (۱۱) بند (الف) ماده (۱) آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی مصوب ۱۳۸۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی.

ب - تن - کیلومتر: میانگین کرایه هر تن - کیلومتر کالای حمل شده در کشور مندرج در سند حمل (بارنامه).

ماده ۲- عوارض جبران خسارت وارد شده به جاده‌های کشور ناشی از حمل بار توسط انواع کامیون و کامیونت (دارای بارنامه) در راه‌های برون‌شهری براساس بار محوری و میزان صدمه وارد شده و مطابق با جدول زیر تعیین و وصول می‌گردد:

جدول عوارض جبران خسارت وارد شده به جاده‌های کشور ناشی از حمل بار براساس میزان بار محوری و پیمایش		
نوع وسیله نقلیه	عوارض جبران خسارت برای هر وسیله	درصد جبران خسارت نسبت به تن کیلومتر سال ۱۴۰۲
کامیونت	به ازای هر تن کیلومتر	۴۵۲
کامیون دوحور		۳۸
کامیون سه‌محور		۵۱۸
کامیون چهارمحور و بالاتر		۲۶۰
بوزی (بارهای ترافیکی)		۴۰۴
		۶۰۰

۹۹۴۷۲
شماره
تاریخ
۳۰۴ / ۱۶۱۲۶

تصویب نامزد هیئت وزیران

تبصره - مبالغ و درصدهای ذکر شده در هر ردیف در جدول فوق معادل درصدی از تن - کیلومتر عملیاتی سال ۱۴۰۳ (کرایه مندرج در بارنامه) می‌باشد. وزارت راه و شهرسازی مکلف است اعداد مندرج در جدول فوق را به صورت سالیانه متناسب با درصدی از نرخ تن - کیلومتر مصوب هر سال بروزرسانی و به هیئت وزیران ارائه کند.

ماده ۳- عوارض وصولی این آیین‌نامه به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا در قالب قوانین بودجه سنواتی صرف اجرای اهداف موضوع بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران گردد.

محمد رضا عارف
معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت. (۲۰۱۷۳۶۵۷)

بنگاههای تولیدی را در قالب عقود مشارکتی فراهم نمایند،» اضافه می‌شود.

ماده ۴۲- دولت مجاز است با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، بابت بازپرداخت بدهی و ایفای تعهدات قطعی خود به بانکها، صندوق توسعه ملی، صندوق‌های بازنشستگی، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و همچنین بابت مشارکت با آنها یا بخش غیردولتی در اجرای طرحهای اولویت‌دار، حق بهره‌برداری از معادن و میادین نفت و گاز را بر اساس سیاست‌های کلی مربوط به اشخاص فوق و اساسنامه صندوق توسعه ملی در چهارچوب قراردادهایی که با رعایت قوانین و مقررات و منطبق بر موازین شرعی منعقد می‌شوند واگذار نماید.

ماده ۴۳-

الف- به منظور پیشگیری از سیل و بازسازی خسارت ناشی از آن، ساماندهی و لایروبی رودخانه‌ها و احداث و مرمت آب‌بندان‌ها به شرکتهای آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود، بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای را از طریق مزایده به پیمانکاران و بهره‌برداران شن و ماسه با بکارگیری پیمانکاران دارای صلاحیت به شرط واریز حقوق دولتی و رعایت ملاحظات زیست‌محیطی و حقوق ذی‌نفعان واگذار نمایند. در صورت وصول درآمد مازاد بر عملیات تعیین‌شده در قرارداد، منابع حاصل به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در چهارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف سردهنه‌سازی و ساماندهی رودخانه‌ها و احداث و مرمت آب‌بندان‌های کشور می‌شود. دستورالعمل این بند ظرف یک‌ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ب- به منظور تسریع در جبران خسارت و ترمیم خرابی‌های ناشی از وقوع سیل و جلوگیری از افزایش خسارت، کارگروهی مرکب از استاندار یا معاون عمرانی وی (رئیس)، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان، مدیرکل مدیریت بحران استان، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان و رئیس کل دادگستری استان مجاز است متناسب با میزان خسارت

چالش‌ها و مشکلات سرمایه‌گذاری در آزادراه‌ها

چالش‌ها و مشکلات سرمایه‌گذاری در آزادراه‌ها

ردیف	شرح	راهکار / پیشنهاد
۱	الزام به اجرای قوانین و جلوگیری از ترک فعل	پیشنهاد می‌شود نهادی زیر نظر مستقیم ریاست جمهوری، مأمور رسیدگی فوری و مؤثر به مسائل سرمایه‌گذاران شود.
۲	پرداخت هزینه واقعی تأمین مالی	پرداخت‌ها باید متناسب با شرایط اقتصادی و نرخ‌های روز باشد.
۳	حفظ ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	اجرای کامل و مؤثر بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه کشور.
۴	مدیریت ریسک	ایجاد سازوکار شفاف برای پوشش ریسک‌هایی مانند تورم یا تغییر سیاست‌ها و حتی امکان خروج سرمایه‌گذار در شرایط خاص.
۵	ارائه تضمین‌های معتبر	مطابق با استانداردهای بین‌المللی و رویه‌های متداول جهانی.

میزان عوارض محاسباتی در هر کیلومتر آزادراه مطابق شرایط جغرافیایی احداث طرح

بدون احتساب ارزش افزوده ، هزینه نگهداری و
بهسازی سالانه

جدول ۱ – عناوین مفروضات در نظر گرفته شده برای طرح

ردیف	موضوع	واحد	مقدار
۱	زمان شروع احداث	-	۱۴۰۵
۲	دوره احداث	سال	۳
۳	زمان بهره برداری کامل آزادراه	-	۱۴۰۸
۴	دوره بهره برداری اولیه (از زمان بهره برداری کامل)	سال	۲۰
۵	سود و کارمزد علی الحساب دوره احداث و بهره برداری	درصد سالانه	۳۵
۶	هزینه های بهره برداری سالانه	درصد از اخذ عوارض	۱۰
۷	هزینه های نگهداری سالانه	سالانه - ارزش آزادراه	۰٪
۸	هزینه بهسازی	سالانه - ارزش آزادراه	۰٪
۹	نرخ رشد عوارض	درصد سالانه	۲۵
۱۰	نرخ تعدیل دوره احداث (علی الحساب) ^۱	درصد سالانه	۳۰
۱۱	نرخ رشد ترافیک	دوران بهره برداری	۴٪
۱۲	هزینه های فنی و مهندسی (بازبینی مطالعات ، نظارت و کنترل کیفی) ^۲	درصد هزینه پیمانکاری	۲
۱۳	هزینه های ستادی (اداری - تشکیلاتی طرفین) و پیش بینی نشده ^۲	درصد هزینه های پیمانکاری	۴
۱۴	هزینه بیمه تمام خطر مهندسی ^۲	درصد هزینه پیمانکاری	۰.۱
۱۵	مالیات بر ارزش افزوده ^۲	درصد هزینه های پیمانکاری و جاتی فوق	۰
۱۶	حق بیمه سهم کارفرما جهت امور پیمانکاری ^۲	درصد هزینه پیمانکاری	۰
۱۷	حق بیمه سهم کارفرما جهت امور فنی و مهندسی ^۲	درصد هزینه های فنی و مهندسی	۱۲
۱۸	تأمین منابع مالی	درصد کل مجموع هزینه تمام شده	۰
۱۹	میزان سرمایه گذاری	درصد	۵۰٪

۱- تعدیل قبل از دوره احداث براساس شاخص های تعدیل منتشر شده سازمان برنامه و بودجه محاسبه می شود.
۲ - در برآورد قیمت تمام شده منظور گرفته شده است .

* نحوه بازپرداخت (از درآمد عوارض عبور آزادراهها)

میزان درآمد ناخالص طرح جهت برگشت سرمایه گذاری طی دوره بهره برداری بیست ساله (میلیارد ریال)

مشخصات طرح										
طول طرح (کیلومتر)	هزینه طرح (میلیارد ریال)	هزینه بهره برداری سالانه (درصد از درآمد)	هزینه نگهداری (به طور جداگانه انجام می شود)	هزینه بهسازی (به طور جداگانه انجام می شود)	سود سرمایه گذاری (درصد)	قدرالسهم سرمایه گذاری بخش خصوصی (درصد)	قدرالسهم سرمایه گذاری بخش خصوصی (میلیارد ریال)	سال شروع بهره برداری	دوره بهره برداری (سال)	
۳۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۱۰	.	.	۳۵	۷۰	۲۲۴,۰۰۰	۱۴۰۵	۲۰	
سال بهره برداری	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	۱۴۰۸	۱۴۰۹	۱۴۱۰	۱۴۱۱	۱۴۱۲	۱۴۱۳	۱۴۱۴
میزان درآمد (میلیارد ریال)	۱۹,۹۸۷	۲۵,۹۸۳	۳۳,۷۷۸	۴۳,۹۱۱	۵۷,۰۸۵	۷۴,۲۱۰	۹۶,۴۷۳	۱۲۵,۴۱۵	۱۶۳,۰۳۹	۲۱۱,۹۵۱
سال بهره برداری	۱۴۱۵	۱۴۱۶	۱۴۱۷	۱۴۱۸	۱۴۱۹	۱۴۲۰	۱۴۲۱	۱۴۲۲	۱۴۲۳	۱۴۲۴
میزان درآمد (میلیارد ریال)	۲۷۵,۵۳۶	۳۵۸,۱۹۷	۴۶۵,۶۵۶	۶۰۵,۳۵۳	۷۸۶,۹۵۹	۱,۰۲۳,۰۴۶	۱,۳۲۹,۹۶۰	۱,۷۲۸,۹۴۸	۲,۲۴۷,۶۳۳	۲,۹۲۱,۹۲۲

جدول ۲ - میزان عوارض دریافتی جهت سواری به ازاء هر کیلومتر در آزادراه (ریال)

پهمن ماه ۱۴۰۴

ردیف	منطقه	دوره ساخت (سال)	دوره بهره برداری (سال)	سال شروع ساخت	میزان ترافیک (معادل سواری)	هزینه ساخت با احتساب هزینه های جنبی (میلیارد ریال)	میزان عوارض جهت سواری در هر کیلومتر (سال ۱۴۰۴) (ریال)
۱	دشت	۳	۲۰	۱۴۰۵	۳۰,۰۰۰	۲,۵۰۰	۱۲,۱۲۰
۲	تپه ماهور					۵,۰۰۰	۲۴,۲۴۰
۳	کوهستان					۱۰,۰۰۰	۴۸,۴۸۰
۴	کوهستان سخت					۲۰,۰۰۰	۹۶,۹۵۹